

DZIRKSTĒLE

LATVIJAS KOMUNISTISKAS PARTIJAS KRUSTPILS RAJONA KOMITEJAS
UN RAJONA DARBAĻAUZU DEPUTATU PADOMES LAIKRAKSTS

Nr. 116 (1648) 11. gads

Trešdien, 1960. gada 28. septembrī

Maksā 15 kap.

Ātrāk izkulsim ilggadīgo zālāju sēkliniekus

Pašreiz rajona kopsaimniecības sprāgs darba periods: jāpapildina lopbarības krājumi, jākuļ graudaugi, ilggadīgo zālāju sēklinieki, linseklas, jānovāc kartupeļi un cukurbietes. Visiem kolhozniekiem un padomju saimniecību darbiniekiem tagad jāizmanto labvēlīgie laika apstākļi, lai ātrāk veiktu visus rudens darbus. Sevišķa uzmanība pašreiz jāvelti ilggadīgo zālāju sēklu iegūšanai. Bez augstākajiem aboliņa laukiem grūti apgādāt ganāmpulkus ar labu rupjo barību un celt augšnes ražību. Rajona kopsaimniecības ir ļoti lielas platības mazauglīgu dabisko ganību un pļavu, kuras vajag kultivēt. To apsēšanai, lūk, arī nepieciešamas ilggadīgo zālāju sēklas. Bez tam, pārdodot sēklas, kolhozi var ieņemt prāvas naudas summas. Tā pagāju, šo gadu kolhozs «Leņina karogs» par ilggadīgo zālāju sēklām ieņēma 206.000 rubļu. Un pārdodot vēl saņēma vairāk nekā 100 t spēkbarības. Arī šogad kopsaimniecība jau pārdēvēs valstij ilggadīgo zālāju sēklas par 75.000 rubļiem.

Sēklinieku kuļšana vislabāk organizēta Pļaviņu padomju saimniecībā, kur izkults 82 procenti sēklinieku. Zālāju sēkliniekus izkult steidz arī kolhozi «Leņina karogs» (52%), Kirova (64%), «Uz priekšu» (63%), «Daugava» (50%). Šo un vēl dažu citu saimniecību vadītāji saprot

ilggadīgo zālāju sēklu nozīmi un tāpēc nenogaida.

Tomēr liela daļa kopsaimniecību vēl vilcinās. Līdz 20. septembrim kolhozos «Zelta vārpa», Staļina, «Dzimtene», «Padomju Armija», Kaļiņina, «Darbs», Čapajeva, «Druva», «Rekords», «Liesma», «Odzieņa» un Mežāres padomju saimniecībā nemaz nebija uzsākti ilggadīgo zālāju sēklinieku kuļšana. Šo saimniecību vadītāji un agronomi rīkojas nepareizi. Lielākai daļai kolhozu aboliņš stāv uz lauka un, uznākot lietum, tas bojāsies daudz vairāk nekā labība, lielāki būs zudumi. Ilggadīgo zālāju sēklinieki jāizkuļ tagad, kad gaisa temperatūra vēl ir no +15 līdz +20 grādiem C un ir saulains, sauss laiks.

Nepareizi rīkojas kolhozā «Zelta vārpa», kur steidz vis-

pirms graudaugus, kas nokulti 96 procentu apmērā, bet ilggadīgo zālāju sēklinieki stāv uz lauka, nekārtīgi sakrautos zārdos.

Sinī pavasarī kolhoziem «Strauts», Kaļiņina, «Rīts» tūka ilggadīgo zālāju sēklu, lai apsētu visu vajadzīgo platību. Tomēr valdes arī tagad neorganizē zālāju sēklinieku kuļšanu. Kaļiņina kolhozā šis darbs nav nemaz sāktis, arteli «Strauts» izkulti tikai 10 procenti sēklinieku, bet «Rītā» — 34 procenti. Ļaunākais ir tas, ka minētajās saimniecībās arī nedomā šo darbu sākt, kamēr nebūs izkulti graudaugi.

I. Rinka,

rajona lauksaimniecības inspekcijas galvenā agronome, redakcijas lauksaimniecības pieredzes propagandas ārstata nodaļas vadītāja

Karam nebūt nekad

apavu paliekas liecināja par to, ka meklējot nebijām kļūdījušies. Vairākas pazīmes sakrita ar kritušā mātes Amālijas Čapkevičas nostāstiem.

Un, lūk, 25. septembris. Jau pirms pusdienas laika uz Pļaviņu pilsētas kultūras namu sāka doties strādnieki, kalpotāji, skolēni. Dauzēm rokās sēru vainagi, puķes. Zālē divi šķirsti, noklāti vainagiem un ziediem.

Stāv goda sardze, skan sēru maršs. Pļaviņieši pulcējas, lai godinātu varoņus, kuri par šodien un rīt dienu atdevuši visdārgāko, kas cilvēkam ir — dzīvību.

Pulksten divpadsmitos un trīsdesmit minūtēs zālē iestājas klusums. Georga Upmaņa māte, radnieki un visi klātesošie noliekām galvām atvadās no varoņiem. Tad cīņu biedri paceļ šķirstus uz

Sākas sēru gājiens uz Brāļu kapiem.

ANO Ģenerālās Asamblejas XV sesijā

23. septembris Ģenerālās Asamblejas XV sesijā bija liela diena. Rīta plenārsēdē runu teica padomju delegācijas galva PSRS Ministru Padomes priekšsēdētājs Nikita Hruščovs.

Zāles svinīgajā klusumā atskan vētraiņi aplausi, kad PSRS Ministru Padomes priekšsēdētājs N. Hruščovs pieceļas no savas vietas un iet uz tribīni. Aplausu vētra turpinās, līdz atskan Padomju valdības galvas mierīgā un noteiktā balss.

N. Hruščovs sāka savu runu vispārējā politiskajā diskusijā. Viņa runu delegāti noklausījās ar milzīgu interesi. Tajā dziļi analizēts cilvēces vēstures pašreizējais posms, izvirzīts konkrēts miera nostiprināšanas plāns un dots miera problēmas atrisinājums.

Savas runas lielu daļu Padomju valdības galva veltīja tam, lai pierādītu, ka nepieciešams pilnīgi un galīgi likvidēt koloniālo režīmu. Biedrs Hruščovs atzīmēja, ka 100 miljoni cilvēku vēl aizvien smok koloniālajā nebrīvībā.

Padomju valdība, teica biedrs Hruščovs, iesniedz Ģenerālās Asamblejas sesijai izskatīšanai deklarācijas projektu, kurā svinīgi pasludināta prasība visām koloniālajām zemēm dot neatkarību un brīvību.

Savas runas turpmāko daļu Padomju valdības galva veltīja mūsdienu visaktuālākajai problēmai — atbrūšanās jautājumam.

Padomju valdība, konsekvēnti un neatlaidīgi realizēdama miermīlīgu politiku, svinīgi paziņo ANO Ģenerālās Asamblejas sesijai, ka Padomju Savienībai bruņotie spēki vajadzīgi tikai mūsu zemes aizsardzībai un to saistību izpildīšanai, kādas mums ir ar mūsu sabiedrotajiem un draugiem, ja pietiekami notiktu agresija. Mūsu bruņoto spēku izmantošana citiem nolūkiem ir izslēgta, jo tas neatbilstu pašai mūsu valsts dabai un tās miermīlīgās ārpolitikas principiem.

Mūsu zeme spiesta turēt bruņotos spēkus tikai tāpēc, ka līdz šim laikam nav pieņemti mūsu priekšlikumi par pilnīgu un vispārēju atbrūšanos. Mēs darīsim visu, kas no mums būs atkarīgs, lai pilnīga un vispārēja atbrūšanās kļūtu par faktu, lai cilvēce tiktu atbrīvota no drudžainās bruņotības un jauna iznīcinošā kara draudiem.

Padomju valdība iesniedz Ģene-

ralajai Asamblejai izskatīšanai priekšlikumu «Vispārējās un pilnīgas atbrūšanās liguma pamatvēstis».

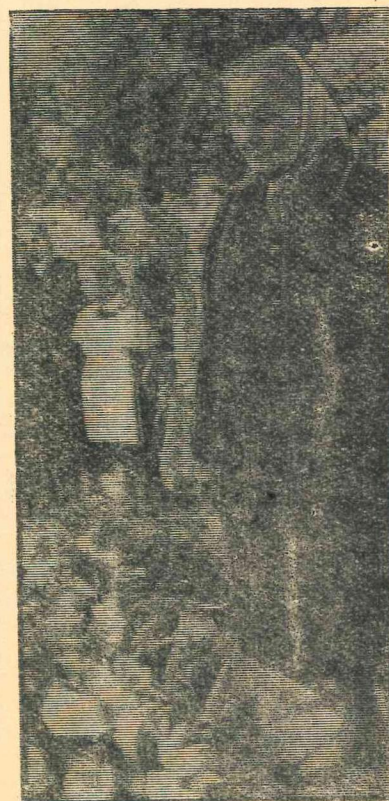
Biedrs Hruščovs atzīmēja, ka jaunais priekšlikums par vispārēju un pilnīgu atbrūšanos izstrādāts, ievērojot visu to lietderīgo, ko izteikušas dažādu zemju politiskās un sabiedriskās apzinības, pagājušajā gadā apspriežot šo jautājumu. PSRS jaunajā priekšlikumā, starp citu, paredzēts, ka jau pirmajā vispārējās un pilnīgas atbrūšanās posmā jālikvidē visi līdzekļi kodolieroču nogādāšanai līdz mērķim. Jo sīki izstrādāti efektīvas starptautiskās kontroles pasākumi visiem posmiem. Ievērota dažu rietumvalstu vēlēšanās, lai no paša sākuma jau būtu paredzēta bruņoto spēku un parasto apbruņojumu samazināšana. Priekšlikumā ir arī vesela rinda citu izmaiņu un precizējumu.

Tālāk biedrs Hruščovs plasi runāja par mierīgu līdzas pastāvēšanu, norādot, ka tas ir vienīgais saprātīgais starptautisko attiecību attīstības ceļš mūsu laikā.

Raksturodams labās attiecības, kas socialistiskajām valstīm izveidojušas ar daudzām jaunām Āzijas, Afrikas un Latīņamerikas valstīm, kā arī ar tādām zemēm kā Somija, Austrija, Afganistāna, Zviedrija un citas, biedrs Hruščovs parādīja mierīgo līdzas pastāvēšanu praksē. Mierīgas līdzas pastāvēšanas idejas, teica Padomju Valdības galva, var uzvarēt pat tais zemēs, kuru valdības vēl nav atteikušas no naidīgiem aktiem pret socialistiskajām valstīm.

Pēc tam biedrs Hruščovs pakavējās pie neatliekamajiem starptautiskiem jautājumiem, kas vēl gaida atrisinājumu. No tiem vispirms mināms jautājums par miera liguma noslēgšanu ar Vāciju, līdz ar to akūtā Rietum-berlīnes jautājuma atrisināšana.

Nobeigdams savu runu, biedrs Hruščovs teica, es vēlreiz gribu uzsvērt, ka Padomju valdība, ievērodama padomju tautas intereses, brīvās socialistiskās valsts pilsoņu intereses, vēl un vēlreiz visiem saka: vedīsim savas runas, strīdēsimies, bet risināsim vispārējās un pilnīgas atbrūšanās jautājumus, apbedīsim cilvēces nolādēto koloniālismu.

Ir visādas šķiršanās, bet mātei, kas izgājusi divus pasaules karus, šī ir vissāpīgākā.

I. Bites fotoattēli

pleciem. Sākas sēru gājiens. Brāļu kapos sēru mītiņu atklāj pilsētas izpildu komitejas priekšsēdētājs b. Elīts. Mītiņā runā rajona kara komisārs b. Kadikovs, partijas rajona komitejas pārstāvis b. Novikovs un abu vidusskolu pionieri.

Visu vārdus caurauž viena doma: lai nekad vairs nebūtu postošu karu, lai nebūtu upuru, raudošu māšu un sēru. Lai misijai, ko ar tik lielu apņēmību Ņujorkā vada mūsu valdības delegācija, pievienotos miljoniem cilvēku balsis:

NEBŪT VAIRS KARAM, NEKAD!

...Atkal skan sēru maršs. Nolaisti karogi. Godinot kritušos, nodārd trīskārtēja zāve. Vēl brīdis, un kapu kopa pārvēršas par vainagu un puķu uzkalniņu.

—Mūžīga slava varoņiem! — ar tādiem vārdiem pļaviņieši atvadās no varonīgajiem cīnītājiem.

J. Spūlis,
kultūras nodaļas vadītājs

PARTIJAS DZIVE

Partijas izglītība jaunajā mācību gadā

Lai sekmīgi atrisinātu komunistiskās celtniecības uzdevumus, veiktu septiņgades plānu pirms termiņa, ļoti nepieciešami cilvēki ar augstu komunistisku apziņu, kuriem būtu gan plašas politiskās, gan arī teorētiskās zināšanas.

Viena no svarīgākajām ideoloģiskā darba formām ir partijas izglītība. Un tieši tādēļ rajona partijas organizācija rūpīgi gatavojās jaunajam mācību gadam, ņemot vērā tos norādījumus, ko PSKP Centrālā Komiteja izteikusi lēmumā «Par propagandas uzdevumiem mūsdienu apstākļos».

Atsevišķas partijas pirmorganizācijas, kā Krustpils stacija, Raiņa kolhozā, 30. — ATK, Vietalvas padomju saimniecībā un citur jaunajam mācību gadam uzsāka gatavoties jau maijā. Noslēguma nodarbībās pārrunāja, kādu pulciņu organizēs, kādas lekcijas lasīs un kādu daļlīteratūru ieteicams izlasīt vasarā, lai nostiprinātu apgūto programmu.

Jau pagājušajā gadā dažas partijas pirmorganizācijas un propagandisti lielu uzmanību veltīja partijas izglītībai. Tie pulciņa dalībnieki, kuri studēja konkrēto ekonomiku, ne tikai apguva teorētiskās zināšanas, bet centās iepazīties arī ar pirmrindnieku — A. Bārtuļa, F. Čuplinskas u. c. darba metodēm un ieviest tās savās saimniecībās. Labi nodarbības notika Līvānu 1. vidusskolā un Līvānu slimnīcā (propa-

gandisti bb. Gorbunova un Urtāns).

Taču aizvadītajā gadā bija arī daudz nopietnu trūkumu partijas izglītības sistēmā. Maz bija to klausītāju, kuri studēja Komunistiskās partijas vēstures pēcoktobra periodu, maz studēja ekonomiku. Nekādu palīdzību nesniedza komunistiem, kuri marksismu-leņinismu studēja pēc individuāliem plāniem. Daudzos pulciņos bija ļoti niecīgs klausītāju skaits.

Nemot vērā visas kļūdas un trūkumus, kā arī partijas lēmumus ideoloģiskajā jomā, komunistu norādījumus un priekšlikumus, partijas rajona komiteja un pirmorganizācijas šogad divas reizes palielināja pulciņu, skolu un semināru skaitu, piesaistot plašu bezpartejisko aktīvu. Tikai pulciņos un semināros vien, kuri studēs PSKP vēsturi, mācīsies 843 klausītāju, no kuriem 735 studēs pēcoktobra periodu.

Ļoti lielu uzmanību šogad veltī ekonomisko zināšanu apgūšanai, bez kā nevar sekmīgi atrisināt grandiozos septiņgades uzdevumus.

Pagājušajā gadā ekonomiku studēja vienā padomju saimniecībā un divos kolhozos. Bez tam ekonomiskajā skolā mācījās kolhozu vadītāji. Šogad turpretim noorganizēti 37 pulciņi, kuros studēs lauksaimniecības ekonomiku, tas ir, visos kolhozos un padomju saimniecībās. Bez tam nodibināti rūpniecības, celtniecības, transporta un tirdzniecības ekonomikas pulciņi. Pavisam rajonā noorganizēti 45 pulciņi un divi semināri, kuros ekonomiskās zināšanas

gadā

apgūs 1300 cilvēku, no tiem 70% bezpartejisko biedru.

Bez tam vēl darbosies 26 semināri, kur partijas vēsturi, filozofiju un marksisma-leņinisma teoriju apgūs rajona intelligences, — skolotāji, ārsti.

Komplektēt partijas izglītības sistēmu ir liels un atbildīgs uzdevums, taču tas ir tikai sākums. Galvenais ir panākt, lai nodarbības notiktu augstā idejiskā līmenī, mūsu propagandists darbs būtu iedarbīgs, darbaļaužu mobilizējošs līdzeklis un visi tie, kuri mācīsies politiskajā sistēmā, pirmām kārtām paši sekmīgi atrisinātu ikvienu politisko un saimniecisko uzdevumu un kļūtu par aktīviem propagandistiem.

Šogad lielu uzmanību pievēršam arī propagandistu izvēlei. Par propagandistiem strādās visi atbildīgie partijas rajona komitejas darbinieki, uzņēmumu, iestāžu un saimniecību vadītāji. Lai

sniegtu palīdzību propagandistiem, organizēs seminārus un sniegs metodisku palīdzību, rīkos pieredzes apmaiņas. Propagandisti un citi interešenti arvien varēs konsultēties partijas izglītības kabinetā. Šeit sakopoti materiāli par rajona dzīvi, pirmrindas pieredzi, uzskatāmie līdzekļi, albumi, diagrammas, kartes.

Vakar notika pirmais propagandistu seminārs, kurā nolasīja vairākas lekcijas. Ar lielu interesi propagandisti noklausījās partijas rajona komitejas otrā sekretāra b. Tumova uzstāšanos «Par kārtējiem uzdevumiem, saimniecības gadu noslēdzot, un sociālistisko saistību izpildi rajonā».

Šogad paredzēts organizēt arī dažas ekskursijas, kas dos iespēju propagandistiem iepazīties ar mūsu rajona un republikas saimniecību pirmrindas pieredzi, lai pēc tam izmantotu to savā praktiskajā darbā.

Līdz mācību gadam atlikušas vairs tikai divas nedēļas. Partijas pirmorganizācijām vēlreiz jāpāragū, vai viss jau ir gatavs, lai organizēti sāktu šīs mācības.

V. Raspopova,

LKP RK propagandas nodaļas vadītāja

Bagāta zālāju raža

Plašas un labas kultivētas ganības vasarā, bagāta ilggadīgo zālāju siena deva ziemā — lūk, pamats augstiem izslaukumiem augu gadu.

Par to arī cīnās Pļaviņu padomju saimniecības kolektīvs, kas līdztekus visiem steidzamajiem rudens lauku darbiem lielu uzmanību veltī ilggadīgo zālāju sēklu lauku novākšanai. Sestdien saimniecības laudis — vieni no pirmajiem rajonā — beidza kult sēklas ābolu. Kaut arī

vasara nebija sevišķi labvēlīga zālāju sēklu audzēšanai, no katra hektāra visā 100 ha platībā caurmērā izkūla vienu centneru. Kopā ar agrāk iegūtajām stiebrzāļu sēklām tagad saimniecībai ir lieli ilggadīgo zālāju sēklu krājumi — vairāk nekā 150 cnt. Apmēram pusi no tiem izlietos pavasarī 300 ha jaunu zālāju ierīkošanai, daļu atbērs rezervēs fondā, bet atlikumu pārdos.

Z. Kalniņš

Šoreiz koncertē talcinieki

«Mūsu talcinieki prot ne tikai labi strādāt, bet arī skaisti dziedāt un vispār — jautri un čakli laudis», tā par Rīgas Radio un televīzijas kora dalībniekiem spriež Staļina arteļa kolhoznieki. Nav vārdam vietas — visi 23 talcinieki, kuri kopš septembra vidus atbraukuši palīgā ražas novākšanā, prot labi strādāt. Viņi gan sagūbo, kuļ labību, tīra graudus un veic vēl citus darbus. Un visur viņus pavada arī dziesma, ko tie neatdala no savas dzīves, ikdienas darba arī šeit rudenīgajos laukos un diezgan tālu no mīļotās Rīgas.

Pagājušo sestdien Vīpes ciema klubā pulcējās daudz ļaužu — interesanti taču noklausīties, ko sniegs īsti mākslinieki. Ļoti reti tāda izdevība ir šejienes darba rūķiem.

Klausītāji sajūsmināti aplaudēja solistiem R. Kļaviņam, L. Pērslai, M. Kalniņai, L. Maļinovskim un citiem koncerta dalībniekiem, kuri tā iepriecināja kolhozniekus un citus ciema ļaudis ar labiem priekšnesumiem.

Tādi talcinieki ir ko vērts, — paldies viņiem par darbu un arī par koncertu, skaisto un skanīgo dziesmu.

R. Birze

No īssavienojuma elektriskajos vados liellopu novietnē pēkšņi aizdegās ar siena smelti piebīrušie zirnīku tīkli. Liesmas, gluži kā lodlampas mestas, ātri aprija pērno salmu pārpalikumu kūtsaugšā, apvijās ap spārēm, un jau pēc mirkļa sprakstēdams sāka degt viss jumts.

— Ugunsgrēks! Kalnmuižas ferma deg! — šī vēsts tuvākās sētas aplidoja ātrāk par vēju. Pametuši visu, kas rokās, ļaudis steidzās uz rotikuma vietu. Atstājusi vāgā puspielasītu kartupeļu grozu, skrēja arī Rita Hofmane. Lai glābtu novietni, te drīz vien sapulcējās vesela drūzma. Spaiņi ceļoja no rokas rokā, bet liesmas bija grūti apvaldīt. Vēja mesta, uguns vilņveidīgi joņoja uz priekšu. Dzirkstis veselīgiem spietiem lidoja dzīvojamās mājas virzienā. Uz tās skaidu jumta te vienā, te otrā vietā sāka degt mazas liesmiņas. Visus spēkus no fermas vajadzēja pārnēst uz māju. No avota taisnāko ceļu fermas galā šķērsoja melnu dūmu mutuli. Vīri izlauza aplokā ejas, lai varētu apiet ar likumu. Bija skaidri redzams,

ka novietne vairs nav glābama, tagad par katru cenu vajadzēja nosargāt dzīvojamā māju un palīgēkas.

Reizē ar ugunsgrēka pieņemšanos lielāka kļuva arī steiga. Rita saprata, ka šādā brīdī dārga nevien katru minūti, bet katru sekundi un katrs solis. Jāpaspēj! No piepūles deniņos dobji atbalsojās sirdspuksti. Ik brīdī, kad viņa ar ūdens spaiņi rokās skriešus metās cauri svelmes piesātinātiem dūmiem, likās — nupat, nupat pietrūks elpas. Tomēr katru nākošo reizi viņa atkal devās pa grūtāko, loties daudz īsāko ceļu.

...Bedrē ūdens pavisam saplācis. Rita cērt spaiņi ar spēku, piesmeļ ar visām dūnām, skrien. Pirms dūmu sienas, ko ik pēc brīža jau pāršķēl zemas lokanu liesmu mēles, viņa ievēl elpu, aizver plakstus un tad strauji metas uz priekšu. Viņa skrien un nezina, ka šajā brīdī kaut kur augšā pie spārēm, svelmes pārkausēti, no izolatoriem trūkst elektriskie

vadi... Rita pēkšņi sajūt sveļošas sāpes kājā, instinktīvi tver ar roku, muskuļi saraujas un viņa kļūp. Izšļakst ūdens, ķermenī caurstrāvo nežēlīgas sāpes. Viņa kliec, bet elpu aizcērt kodīgie dūmi...

Nelīdzēja ne mākslīgā elpināšana, ne ātrās medicīniskās palīdzības izdarītie iešļircinājumi. Pēc pāris stundām iestājas nāve. Pašāziedzīgā cīņā ar uguns stihiju 29 gadu vecumā dzīvību atdevusi Komunistiskās partijas biedru kandidāte un māte Rita Hofmane.

— Vajadzēja iet tur, kur gāja citi, tad nekas nebūtu noticis, — tādus vārdus tagad dzird kopsaimniecībā.

Jā, varbūt vajadzēja... Bet Rita nekad nav piederējusi to ļaužu grupai, kuri mīl remdenu mērenību. Jau no tā laika, kad Ogresgala pagastmājas cietumā šucmaņi viņu kopā ar masu atņēma mātēi, kad no Centrālcieta kamērām viņas paglāba tikai laimes gadījums, — jau toreiz Ritas apziņā dzi-

Rita Jāņa m. HOFMANE

LKP Krustpils rajona komiteja paziņo, ka šī gada 22. septembrī traģiskā nāvē mirusi PSKP biedru kandidāte RITA JĀŅA m. HOFMANE.

R. Hofmane dzimusi Nīgrandē 1931. gadā zemnieka ģimenē. Būdami kalpi, Ritas vecāki vairākkārt maina savu dzīves vietu. 1945. gadā Rita Hofmane beidz Klintaines septiņgadīgo skolu un pēc tam strādā vecāku saimniecībā. 1950. gadā savu dzīvi un darbu saista ar komjaunatni, kuras rindās atrodas līdz 1959. gadam. Šajā laikā viņa strādā par telefonisti Ogres rajona sakaru kantorī un 1955. gadā kopā ar ģimeni — vīru un bērniem pārcēlas uz dzīvi kopsaimniecībā «Draudzība». Šeit viņa ļoti aktīvi piedalās sabiedriskās saimniecības nostiprināšanā sākumā kā ierindas kolhozniece, bet vēlāk kā kultūras darba organizatore kolhozā un komjauniešu sekretāre.

Viņas iniciatīvai pieder daudzu jauno tradīciju ieviešana, kultūras un masu darba pasākumu organizēšana saimniecībā. Būdama triju bērnu māte, Rita Hofmane tomēr visu enerģiju veltīja sociālistiskās saimniecības nostiprināšanai, kultūras dzīves celtniecībai.

Rita Hofmane mira traģiskā nāvē, glābjot no ugunsgrēka kolhoza sabiedrisko īpašumu.

Mūsu vidū vienmēr paliks gaišā atmiņā jaunās komunistes Ritas Hofmanes tēls.

Izsakām dziļu līdzjūtību aizgājušajai ģimenei un piederīgajiem. LKP rajona komiteja

Stipra gājuma cilvēks

ma pārliecība, ka var būt tikai viens ceļš. Tas ir cīnītāju, drosmīgo ceļš. Un ne mātes mocības Centrālcieta, ne tēva bojāeja Osvencimā hitleriešu nāves nometnē — nekas Ritu nespēja piespiest novirzīties no šī ceļa.

Viņa cēlusies no stipra gājuma ļaudīm, to kopsaimniecībā «Draudzība» zina un atcerēsies ikviens. Kā gan aizmirst aizrautīgo kultordzi, kura tik lieliski prata iedegt pašdarbības dzirksti, kā aizmirst komjauniešu bijušo dedzīgo sekretāri, kā aizmirst cilvēku, kas par taisnību, ja bijī pelnījis, varēja acīs tev pateikt visskarbākos vārdus? Ritu nevar aizmirst. Nevar aizmirst tieši tāpēc, ka viņa vienmēr gājusi grūtāko, pretvēja ceļu. Tāpēc gribas pilnīgi pievienoties Ritas māmuļas vārdiem:

— Kaut tikai mums viņus, Ināru, Aivaru un mazo Jāni, izdotos izaudzēt tāds, kāda bija viņu māte, mūsu mīļotā Rita... I. Žigūns

Pirmā cukurbiešu laukā

Kopsaimniecības «Draudzība» laukos ik dienas strādā daudz kolhozieku un talcinieku — skolēnu, jo jāizmanto saulainās rudens dienas, lai novāktu visu ražu. Arī cukurbiešu lauki šogad sola bagātīgu ražu. Varenākas bietes tajos laukos, kur tās iesētas kvadrātliedzīs, labi koptas. Lai laikā

piegādātu šīgada ražu cukurfabrikai — par to padomājuši komjaunietes brigadiers L. Kules vadītās brigādes cukurbiešu audzētāji un jau sākuši biešu novākšanu. Kā pirmā šo darbu uzsāka kolhozniece A. Židova ar savu ģimeni. Jau pirmajā dienā viņi novāca prāvu gabalu cukurbiešu. M. Krasts

Lai sekmētu kartupeļu un cukurbiešu novākšanu

Lai vairāk ieinteresētu kolhoziekus kartupeļu un cukurbiešu novākšanā, kolhoza «Leņina karogs» valde noteikusi paaugstinātu darba apmaksu.

Tā, piemēram, par katru notirīto cukurbiešu tonnu pirmajā, otrajā brigādē un trešās brigādes Ābeliša posmā kolhoziekiem izmaksās naudā 20 rubļus, bet pārējo brigāžu posmos — 15 rubļus. Par katrām novāktām 5 tonnām cukurbiešu papildus izmaksās vēl 50 rubļus.

Par cukurbiešu nogādāšanu fabrikā, iekraujot un izkrau-

jot tās, par katru tonnu paredzēts piemaksāt 2 rubļus. Atsevišķas piemaksas noteiktas cukurbiešu posminiekiem par fabrikā nodoto cukurbiešu daudzumu un par darbu vadīšanu posmos.

Kartupeļu novācējiem papildmaksā izsniegs 10% no novāktā kartupeļu daudzuma un to sadalīs uz izstrādes dienām, kas nopelnītas kartupeļu novākšanā, ieziemošanā un vēl dažos palīgdarbos.

A. Skats

AR ražas novākšanu kopsaimniecībā «Arājs» šoruden neveicas. Jau pašā sākumā šeit bija vērojama slikta darba organizācija, tāpēc lauku darbi krietni ievīcināti. Daudzi arteli vairo sliktos laika apstākļus. Viņiem daļēji taisnība. Tā visus rudzus vajadzēja plaut ar rokām, jo mašīnu uz tūruma nevarēja uzbraukt. Bet ne vienmēr ir vainojami laika apstākļi, kāpēc ražas novākšana kolhozā ieilgusi. Saulainu dienu sevišķi septembra otrajā pusē bija pietiekoši, lai, prasmīgi organizējot darbus brigādēs, ražu novāktu daudz veiksmīgāk. Vēl līdz šim visās trijās brigādēs saulē BALD NEPLAUTAIS VASARĀJS

Otrajā brigādē, kur darbus vada un organizē Jānis Krasņikovs, vēl joprojām uz tūruma atrodas 10 ha neplautu auzu un miežu. Arī noplauto graudaugu stirpas saulē un lietū kļuvušas tuksiņi pelēkas. No 47 ha nokulti tikai 10.

Ne labāk ar darbiem veicas arī Zaharija Kirilova un Pētera Ancāna vadītās brigādēs. Tāpat kā otrajā brigādē arī šeit vējš «kuļ» neplautos vasarājus, neviens vezums nav izkults vai ievests šķūņos. Kad beigs vasarāju novākšanu, neviens pateikt nevar. Līdz jaunajam jau kaut kā

TE JĀCEĻ TRAUKSME

tiksim galā», noraižēties atbild agronomis Jānis Rudzāts.

«TUKSTOSI PALIEK UZ LAUKA», vērodams vairākus hektārus lielo līnu tūrumu, domīgi izsakās traktrists Jānis Zdanovskis. Neorganizēta redzama arī līnu tūrumā. Jau no paša rīta šeit ieradīs traktrists ar atpoguļošanas agregātu, bet brigadiers Zaharija Kirilova nolaidības dēļ atpoguļošanu nevarēja uzsākt, jo nebija norīkoti cilvēki līnu pievešanai no lauka. Tā traktors visu dienu nostāvēja dikā. Šajā brigādē no 17 ha līnu replūkti tikai 6. Lini šogad izauguši raženi, bet pēc agronoma aprēķiniem ienākumi no šīs kultūras būs mazi, jo lini jau ir pārstāvējuši un līdz ar to pieļauti lieli ražas zudumi. Vienaldzīgi uz ražas zudumiem noskatās ne tikai vadība, bet arī šīs brigādes kolhozieki.

«Ja nebūtu talcinieku no Rīgas, tad vispār, jāsaubās, vai līdz šim līnu plūksana brigādē būtu uzskaita», stāsta agronomis J. Rudzāts.

Ar līnu novākšanu ne labāk veicas arī pārējās brigādēs. Pētera Ancāna vadītajā pirmajā brigādē noplūkti tikai puse, otrajā brigādē no 20 ha noplūkti 15 ha.

TRAKTORI STĀV DIKĀ

Kolhoza traktoru parks ir diezgan liels, — pavisam 6 traktori. Tomēr šo varenību spēku kopsaimniecībā neizmanto pilnvērtīgi. Labi, ja tūrumā strādā viens vai divi traktori. Bet pārējie? Arteli taču tik maz padarīts. No plānā paredzētajiem 180 ha ziemāju apsēti apmēram 115.

«Plānoto daudzumu šogad neapsēsīm, jo nav sagatavota augsne.

Un vēl sēt nav nozīmes», aizbildinās agronomis. Bet kāpēc traktori stāv dikā un ar tiem negatavo augsni? Arājiešiem derētu atcerēties seno latviešu tautas parunu «Ko sēsi — to plausi».

«Vairākkārt esam atgādinājuši valdes priekšsēdētājam un agronomam, ka laiks uzsākt rudens aršanu», stāsta mehanizatori, «bet līdz šim nekādu norīkojumu neesam saņēmuši. Traktori jau vairākas dienas stāv bez darba». Šāda kolhoza vadības rīcība ne ar ko nav attaisnojama un tai beidzot būtu jāuzklausā mehanizatori un jāorganizē šīs atbildīgās darba cēlīns.

—Ar rudens darbiem kolhozā veikto daudz labāk, — atklāti runā kolhozieki, — ja arteļa valde vairāk rūpētos par

DARBA ORGANIZĀCIJAS UZLABOŠANU. Slikti saimnieki ir brigadiers. Bieži gadās tā, ka kolhozieki nezina, ko darīt, jo brigadiers savlaicīgi rīkojumus nedod. Galvenie darba darītāji šoruden ir 20 talcinieki no Rīgas. Paši kolhozieki sabiedriskajā darbā piedalās maz, rīko kartupeļu novākšanas talkas savās piemājas zemēs un līdz ar to aizkavē lauku darbu gaitu sabiedriskajā tūrumā. Nereti gadās tā, ka paši brigadiers ir šādu talku līdzdalībnieki, lai gan tajā laikā brigādes darbs stāv uz vietas.

Kolhoza vadībai būtu beidzot jāsaprot, ka tik vienaldzīga attieksme pret rudens lauku darbiem nav pieļaujama. Tāpēc nekavējoties jāķeras pie darba organizācijas uzlabošanas, jāpanāk, lai par ražas likteni rūpētos ikviens kolhozieks.

A. Avots

Arvien vairāk un lētāku cūkgaļu

Viļānu rajonā 1959. gadā dzimuši 12.599 sivēni un šogad uz 1. septembri 12.600 sivēni. Tātad šogad ir dzimis tikpat daudz sivēnu 8 mēnešos kā visā 1959. gadā. Līdz gada beigām vēl dzims 3000—4000 sivēnu. Šie skaitļi norāda, ka cūkgaļas ražošanas palielinās. Viļānu rajona kolhozos 1959. gadā ražots gaļas vairāk nekā pārējos Latgales zonas rajonos un vislētāk. Viļānu rajonā viena kg cūkgaļas pieaugumam patērēts 2,61 kg spēkbarības, Preiļi — 5 kg, Krustpils—4,21 kg, Dagdas—4,8 kg, Rēzeknes—5 kg, Kārsavas—5,6 kg utt. Līdzīgs stāvoklis ir ar patērēto barības vienību daudzumu viena kg dzīvsvāra pieaugumam: Viļānu—5,0, Preiļi—8, Krustpils—6,19, Dagdas—7,5, Ludzas — 7,1, Kārsavas 9,3 utt.

Šie skaitļi nav nejaušība, bet loģiskā sakarībā iekļaujas pārējos cūkopības rādītājos (ko šeit neminū) un iziet no tiem. Zināma pozitīva loma tie bija arī ekonomiskajiem semināriem, kuros piedalījās gandrīz visi Viļānu rajona kolhozu priekšsēdētāji.

Svarīgākais cūkgaļas ražošanas periods ir rudenī, kad barības devas sāk iekļaut kartupeļus, lakstus, lopbarības kāpostus, āboliņa atālu u. c. Izmantojot lētos barības līdzekļus, kā to dara kolhozā «Pionieris» (priekšsēdētājs b. Riekstiņš), Raiņa (b. Rogozins), «Leņina karogs» (b. Bistrovs), «Uzvara» (b. Plotnieks) un daudz citos kolhozos ar minimālo spēkbarības daudzumu sasniedz labus rādītājus.

Nebūs lieki atgādināt, kādas barības devas varētu izmantot cūku nobarošanai rudens un ziemas periodā. Piemēram, izēdinot daudz sakn-

augu lapu (nobarošana sākas rēkļiem), sasniegti šādi rezultāti:

Mēnesis	Diennakts dzīvsvāra pieaugums	Spēkbarība	Vājpiens	Kartupeļi	Āboliņa atāls	Kāposti	Cukurbiešu lapas
IX	500	0,7	1	—	2	4	2
X	460	0,6	0,5	—	—	4	5,5
X	500	0,65	0,8	1,5	—	3	4
XI	475	1	0,7	1,5	—	3	4
XI	550	1	1	2,4	—	4	4
XII	620	1,5	0,5	5	—	3	—

Izēdinot lopbarības kāpostus un cukurbietes, sasniegti šādi rezultāti:

Mēnesis	Diennakts dzīvsvāra pieaugums	Spēkbarība	Vājpiens	Kartupeļi	Cukurbietes	Kukurūzas skābarība	Lopbar. kāposti	Siena milti
XI	500	0,7	0,5	1,7	0,9	1,4	0,9	0,8
XII	610	0,7	0,4	2,5	0,9	1,3	1,8	0,9
XII	585	0,7	0,4	2,8	1,6	—	2,9	0,9
I	615	0,7	0,4	2,6	1,7	—	4	0,4
I	850	1,6	0,5	3	3	—	0,5	0,1
II	620	1,5	0,5	6	0,2	—	—	—

Mēnesis	Diennakts dzīvsvāra pieaugums	Spēkbarība	Vājpiens	Kartupeļi	Cukurbietes	Kukurūzas skābarība	Lopbar. kāposti	Siena milti
IX	490	0,65	0,5	2,6	—	2,6	—	—
X	490	0,7	0,5	2,7	—	2,7	—	—
X	560	1	0,5	2,2	—	—	2,9	—
XI	600	1	0,5	3,5	—	—	4,0	—
XI	590	0,8	0,5	3,6	—	—	5,0	—
XII	620	1,1	0,5	3,6	—	—	5,0	—
XII	650	1,8	0,5	5,0	—	—	—	—

Pārbaudītajās barību devās paredzētie barības līdzekļu daudzumi ir tie, ko cūkas noēdušas. Praktiski jāpierēkina klāt tie barības līdzekļu daudzumi, kuri pie ēdināšanas tiek izkaisuši: zudumi pie ēdināšanas ir 1—5%.

Šīs barības devas nevar izmantot kā recepti, pie kurām jāpieturas katrā saimniecībā, bet svarīgākais, izēdinot maz spēkbarības un lētus barības līdzekļus, panākt labus pieaugumus. Ja barības devas ir sastādītas no saimniecībā esošiem barības līdzekļiem, tad tie pēc svara jāsaņem attiecīgo grupu un vecuma cūkām stingri noteiktā laikā.

Veicot šīgada uzdevumus, jāskatās jau uz nākošo gadu. Tas jāattiecinā uz sivēnu mātes. Visos kolhozos sivēnu mātes ir par sīkām, tāpat vienreizējās vai remontcūkas tiek lecinātas ļoti jaunas, neattīstījušās, maziņas. Kolhozā «Leņina karogs» šogad pavisar remontcūkas sāktas lecināt 5—6 mēnešu vecumā. Tāds stāvoklis ir lielākā daļā kolhozos. Lecinot neattīstījušās jaunās cūkas, iegūst mazus sivēnus, maz sivēnu, kas tālāk augšanā dod neapmierinošus rezultātus. Minēšu skaitļus no Ukrainas zootehniskā institūta izmēģinājuma rezultātiem:

	Sivēnu mātes vecums mēnešos	Dzīvsvārs (kilogramos)	Dzimuši sivēni	Nedzīvi	Svars pie dzimšanas (kg)	Svars 1 mēn. vec. (kg)	Svars 2 mēnešu vec. (kg)
I grupa	8	85—100	9,1	0,55	0,95	5,2	11,8
II grupa	8	105—120	9,8	0,35	1,10	6	13,4
III grupa	10	125—145	11,3	0,25	1,15	6,6	18,4
IV gr.pam. siv. mātes	265—280	11,8	0,30	1,2	6,8	18,6	—

Viļānu rajonā uz šī gada 1. septembri iegūts no katras vienreizējās sivēnu mātes 3,5 sivēni. Ja vienreizējās sivēnu mātes būtu aplecinātas normālā vecumā un svārā, tad

būtu iegūts par 3000 sivēnu vairāk nekā tagad.

So cūku sivēnu viena kg pieaugumam patērēts barības vienību un diennakts pieaugumi pa mēnešiem:

Vecums mēnešos	I grupa		II grupa		III grupa		IV grupa	
	Dzīvsvārs	Barības vienības	Dzīvsvārs	Barības vienības	Dzīvsvārs	Barības vienības	Dzīvsvārs	Barības vienības
2	12	—	13,5	—	18	—	18,5	—
3	24,1	3,2	26,2	3,1	30,6	3,1	31,5	3,0
4	35	4,2	38,2	3,9	42,7	3,9	43,8	3,8
5	46,3	4,9	49,4	4,9	55,5	4,4	56,2	4,4
6	57,5	5,4	62,1	4,9	69,8	4,6	71,5	4,5
7	71,8	5,2	77,5	5,1	86,8	4,7	87,6	4,7
8	85,6	6,2	93,6	5,8	108,4	5,2	108,9	5,2
9	101,2	6,6	110,8	6,3	131,0	5,4	132	5,4

No minētās tabulas redzams, ka, lecinot cūkas 10 mēnešu vecumā, no tām iegūtie sivēni bekona kondīciju sasniedz 7—7,5 mēnešu vecumā, bet no 8 mēnešu vecumā lecinātām — 8—8,5 mēnešu vecumā, tas ir, par vienu mēnesi jābaro ilgāk.

Nenoliedzams, ka vēl sliktākus rezultātus iegūst, lecinot jaunākas cūkas.

Lecinot jaunas, ar nepietiekošu dzīvsvāru remontcūkas vai vienreizējās sivēnu mā-

tes, saimniecības cieš lielus zaudējumus.

No iegūtiem 9 sivēniem, lecinot 8 mēnešu vecumā, salīdzinot ar 10 mēnešu vecumā lecinātās cūkas sivēniem, no pēdējiem saimniecībā ar tiem pašiem barības līdzekļiem iegūst 160 kg lielāku dzīvsvāra pieaugumu vai uz katru sivēnu — 200 rubļus ienākumu vairāk.

E. BROKS,

Viļānu selekcijas un izmēģinājumu stacijas lopkopības daļas vadītājs

DOSAAF rajona padomei jānāk palīgā

DOSAAF ir viena no plašākajām masu organizācijām. Tās biedriem dota iespēja apgūt vajadzīgās specialitātes, kā šoferu, motociklistu, radistu u. c. Diemžēl, pie mums Sāvienā nekādi nevar nokārtot DOSAAF pirmorganizācijas darbu. Kolhozā ir daudz jauniešu, kuri var un grib

darboties organizācijā. Kolhozā pāris desmitu motociklistu, kuriem nav vadītāju tiesības, un tā kā nav noorganizēti kursi, nav iespējams tās iegūt. Šādus kursus organizēt ir DOSAAF rajona padomes un kolhoza organizācijas uzdevums. Tāpēc, pirmkārt, jānodibina kolhoza DOSAAF

pirmorganizācija, kas spējīga strādāt un veikt tai uzticētos uzdevumus. Biedriem jāizsniedz biedru kartes, jāpalīdz iegādāties inventāru un esošo sakārtot. Tāpēc rajona DOSAAF padomei jānāk palīgā, lai Ļepina kolhozā atjaunotu pirmorganizācijas darbu.

J. Lidaks,
Sāvienas ciema izpildu
komitejas priekšsēdētājs

STARPTAUTISKAIS APSKATS

ANO Ģenerālās Asamblejas vēsturiskā sesija

●Aukstā kara kūrēji nokļuvuši izolācijā

20. septembris patiešām kļuvis par «lielu dienu», par datumu ar lielu starptautisku nozīmi. 20. septembrī Ņujorkā atklāja Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālās Asamblejas XV sesiju. Visi ir pārliecināti, ka šī būs vēsturiska sesija. Kaut gan ANO jau pastāv piecpadsmit gadus, līdz šim cilvēcei nekad nav tik vērīgi sekoties Ģenerālās Asamblejas sesijas darbam kā pašlaik. Ļaudis visā pasaulē sagaida no šīs sesijas ļoti daudz, uzskatot, ka tā var iezīmēt pagrieziena starptautisko attiecību attīstībā vispārējā miera nostiprināšanas virzienā.

Tautu milzīgā interese par sesiju izskaidrojama, pirmkārt, ar to, ka tajā tiek izskatīta mūsdienu svarīgākā problēma — pilnīgas un vispārējās atbrīvošanās jautājumu — un, otrkārt, ar to, ka sesijā piedalās daudzu zemju valdību galvas un izcili valsts darbinieki. Ģenerālās Asamblejas darbā piedalās 14 Āfrikas un Āzijas jaunās valstis, kas nesen ieguvušas neatkarību. Apvienoto Nāciju Organizācijā tagad pavisam ir 96 valstis. Amerikāņu aģentūra «United Press International» atzīst, ka jaunu ANO locekļu piedalīšanās sesijā, bez šaubām, grozīs spēku samēru Apvienoto Nāciju Organizācijā, kur līdz šim vairākums bija rietumvalstīm ar ASV priekšgalā.

Daudzu valstu delegācijas sesijā vada valdību un valstu galvas. Kā zināms, Padomju Savienības delegāciju vada N. Hruščovs, PSRS paraugam sekojušas citas sociālistiskās zemes un vairākas neitrālas valstis. Tas liecina, ka tām rūp cilvēces liktenis, jo cilvēki visā pasaulē neatlaidīgi prasa izslēgt karu uz visiem laikiem no sabiedrības dzīves.

«Karš un miers, šīs divas milzu

problēmas, — raksta franču laikraksts «Liberation», — vairāk nekā jebkad agrāk satrauc ļaužu prātus. Lai karš kļūtu neiespējams, valstīm jāatbrūojas. Lai panāktu stabili mieru, tautām vajag mierīgi sadzīvot vienai ar otru.»

Padomju delegācija ieradusies uz Ģenerālās Asamblejas XV sesiju tādēļ, lai nostiprinātu mieru un atrisinātu sarežģītus starptautiskus jautājumus, paziņoja N. Hruščovs pēc ierašanās Ņujorkā. Tikpat cēli mērķi ir arī pārējo sociālistisko valstu delegācijām, kā arī to Āzijas un Āfrikas zemju delegācijām, kuras savā ārpolitikā balstās uz mierīgas līdzās pastāvēšanas un savstarpējas sadarbības principu.

Tagadējā sesijā vislielākā uzmanība pievērsta vispārējās un pilnīgas atbrīvošanās jautājumiem. Patlaban, uzsver indiešu avīze «Nay Bharat Times», ir visas iespējas izdarīt šo jautājumu atrisināšanu no strupceļa, piespiedot atkāpties monopolistiskās aprindas, kas ieinteresētas turpināt drudžaino bruņošanu.

Ģenerālās Asamblejas XV sesiju atklāja 20. septembrī tādos apstākļos, kad miera un progresu spēki ir kļuvuši daudz stiprāki par kara un reakcijas spēkiem. Taču miera un progresu ienaidnieki negrib samierināties. Tie cenšas turpināt starptautiskā saspīlējuma pastiprināšanu tumšo darbu. ASV imperiālisti un to rokaspuiši ļoti gribētu izjaukt vispārējās un pilnīgas atbrīvošanās programmas auglīgu apsvešanu.

Par to, starp citu, liecina panika Ņujorkas biržā. Kara rūpniecības uzņēmumu akciju kurss pēdējos piecos gados nekad nav nokrities tik zemu kā 20. septembrī. Kapitālistiskos darboņus biedē starptautiskā stāvokļa normalizēšanās iespēja, tāpēc viņi pūlas no jauna sakurināt kara psihozi. Tieši šai nolūkā Ģenerālās Asamblejas sesijas atklāšanas dienā notika Ziemeļatlantijas bloka valstu karaspēka vislielākie manevri. Tieši šim mērķim kalpo kolonizatoru intrigas pret Kongo un Laosas neatkarību. Iejaukdamies abu zemju iekšējās lietās, kolonizatori pūlas izraisīt tajās pilsoņu karu un no jauna tam uzvelt koloniālās verdzības jūgu.

ASV un citu zemju imperiālistu provokatorisko rīcību tomēr aizvien noteiktāk nosoda visas pasaules sabiedrība. Laikā, kad notiek Ģenerālās Asamblejas sesija, it visur vērojama ASV ietekmes mazināšanās. To atzīmē arī daži amerikāņu laikraksti. Piemēram, «New York Post» uzsver, ka ASV «paši savas vainas dēļ ir nokļuvuši izolācijā».

Daudzi ārzemju preses orgāni ANO Ģenerālās Asamblejas XV sesiju dēvē par cerību sesiju. Šis nosaukums pauž tautu pārliecību par to, ka Padomju Savienība un tās delegācija, ko vada N. Hruščovs, kopā ar pārējo sociālistisko zemju delegācijām sesijā darīs visu iespējamo, lai nostiprinātu mieru visā pasaulē.

V. Harkovs

Prokuratūra aicina palīgā sabiedrību

Par dažādiem pastrādātajiem noziegumiem apcietināti pļaviņieši brāļi Staņislavs un Pēteris Igauni.

Lai atklātu visus noziegumus, ko izdarījuši Igauni, visiem pilsoņiem, kuriem kas zināms par viņu izdarītajiem noziegumiem, par to jāpaziņo rajona prokuratūrai vai milicijas nodaļai.

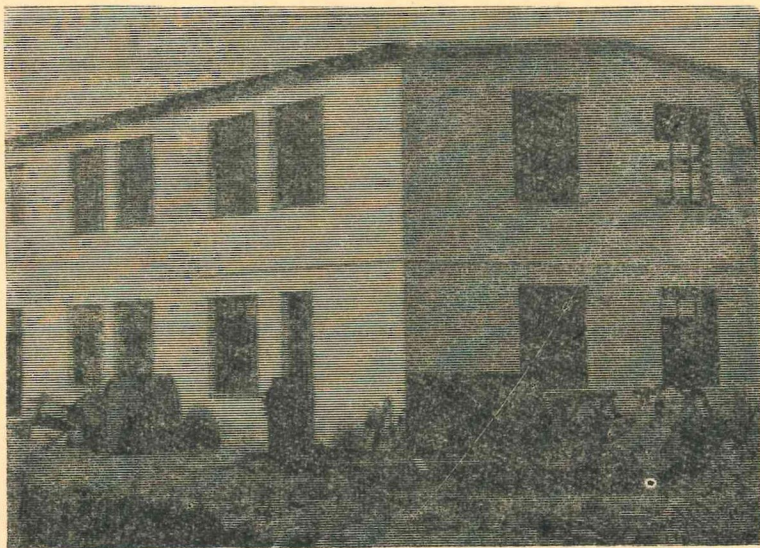
Redaktore: Z. Tiltiņa

Jauns ādu apstrādāšanas cehs

Blakus Līvānu ķieģelīncai redzama jauna divstāvu ēka. Šeit beidz jaunā ādu apstrādāšanas ceha celtniecību. Ceha ēku būvdarbi tuvojas no beigumam un pašreiz tur uzslāda nepieciešamo iekārtu. Jaunajā cehā ievērojami uz-

labosies strādnieku darba apstākļi, palielināsies darba apjoms. Jauno cehu paredzēts nodot ekspluatācijā 1. oktobrī.

A. Pumpurs

Attēlā: jaunais ādu apstrādāšanas cehs.

Jaunākā literatūra grāmatnīcās

No 3. līdz 14. septembrim Latvijā notika baltkrievu padomju literatūras un mākslas dekāde. Dekādes laikā mēs iepazīsimies ar bagātu un interesantu mūsu kaimiņu literatūru, kas slēpj sevī daudz vērtīgas ierosmes. Paliekošu iespaidu lemts atstāt minētajiem dekādes grāmatu izdevumiem. Vai tie veiks savu uzdevumu — lasītāji varēs spriest paši.

Baltkrievu padomju dzejas izlase «Baltkrievijas priede» iepazīstina latviešu lasītājus ar 43 baltkrievu dzejas pārstāvjiem. Ļoti daudzpusīga ir izlases tematika. Tā aptver patriotiskus motīvus, kā arī dzimtenes mīlestību un tautu draudzībai veltīto dzeju un mīlas liriku. No drupām izaugušais nams ar sauli mirdzošiem logiem, tas ir Baltkrievijas pēckara dzīves simbols, tā ir nemītīga mainīšanās un tieksmās augšup, vadmotīvs, kas vieno baltkrievu mūsdienu stāstus krājumā «Nams saules pusē». To Latvijas valsts izdevniecība laidusi klajā tulkojumā no oriģinālvēdās. Grāmatā ir divdesmit stāstu, kuru autori ir septiņpadsmit redzamākie baltkrievu mūsdienu prozaīki.

Izlāsē «Baltkrievu tautas pasakas», ko izdod Latvijas valsts izdevniecības Jaunatnes un bērnu literatūras redakcija, ievietotas ap četrdesmit pasaku. Tās literāri ļoti uzmanīgi apdarinājis baltkrievu rakstnieks Aļess Jakimovičs, nekur neuzspiežot savu autora zīmogu,

bet viscaur paliekoš tautas stāstījuma rāmjos, izteiksmē un zīmējumā. Pasakas tulkojis un sakārtojis latviešu valodā Jūlijs Vanags.

Aizritējuši jau simts gadi, kopš dzimis latviešu padomju rakstnieks Sudraba Edžus. Tāpēc arī, atzīmējot ievērojamo atceres dienu, LVI laidusi klajā krājumu: Sudraba Edžus «Stāsti jaunatnei». Grāmatu skaisti ilustrējis mākslinieks J. Kīns.

A. Jansona romānā «Epikura pravietis» notēlotais laika posms nav garš — no 1933. līdz 1936. gadam. Romāna galvenās personas ir jaunieši. Attēlotie notikumi gandrīz visi ir nemīti tieši no dzīves. Tāpat kā notikumus, arī personas, kas darbojas romānā, autors centies noskatīt dzīvē. Kā tas izdevies, par to spriedīs lasītāji.

Nesen grāmatnīcas saņēma jaunu Voldemāra Paegles grāmatu «Pieminēklis». Pieminēklis ir saistošs aculiecinieks, aprakstīto varoņu cīņu biedra stāstījums par dažādiem Lielā Tēvijas kara laikā notikumiem Latgalē, Ruskulovas mežu apkaimē, kur darbojās Padomju Savienības Varoņa Viļa Samsona 1. latviešu partizānu brigādes 1. vienība.

Jeronims Stulpāns pieder pie tiem latviešu padomju dzejniekiem, par kuriem vēl varam teikt «jauna

paaudze». Mācoties LVU Filoloģijas fakultātē, Jeronims Stulpāns sāka publicēties «Padomju Studentā», bet viņa pirmā dzeju grāmata «Vējš pār ezeru» iznākusi pavisam nesen — 1958. gadā. Jaunajā krājumā «Apvāršņu dūmaka» ievietots ap piecdesmit dzejoļu, kas sarakstīti no 1958. līdz 1960. gadam.

Franču rakstnieka Pola Bernā stāsts «Zirgs bez galvas» 1955. gadā Francijā kādā jaunatnes literatūras konkursā ieguva pirmo prēmiju. Stāsts rakstīts bērniem, bet to ar interesi izlasīs katrs pieaugušais.

Nesen mazie lasītāji saņēma jaunu oriģinālu pasaku grāmatīņu «Saules bērni», ko sarakstījis sirmais rakstnieks un bērnu draugs K. Kraujiņš.

Mazajiem grāmatu draugiem par prieku LVI izdeva jaunu N. Nosova grāmatu «Nezinītis Saules pilsētā», ko autors nosaucis par romānu — pasaku. Burvis uzdāvina Nezinītīm brīnumnūjiņu. Tā tikai jāpavicina, un tūda, ikkura vēlēšanās piepildās. Nezinītis par to izstāsta savai draudzenei Podziņai, un viņi nolēm j doties ceļojumā. Ceļojums ir ļoti garš un interesants. Atgriezušies savā Ziedu pilsētā, Nezinītis un viņa ceļa biedri ļoti priecīgi, ka ir atkal mājās, bet

savus jaunos draugus viņi nevar aizmirst un ļoti vēlas izveidot arī savu dzīvi tādu kā brīnumainajā Saules pilsētā.

Kā vecākās, tā arī jaunākās paaudzes sievietes un jaunieši interesējas par apģērba izgatavošanas paņēmieniem. Lai sniegtu minētajam lasītājam praktisku palīdzību, LVI atkārtotā izdevumā laidusi klajā A. Ludvigas grāmatu «Piegrīztņu konstruēšana» un I. Kalniņas un A. Krauzes «Sūsim pešas». Grāmatu otrs izdevums ievērojami papildināts un pārlabots, ņemot vērā lasītāju ierosinājumus. Grāmatā «Sūsim pašas» aprakstīta sieviešu un bērnu tērpu, kā arī bērnu, sieviešu un vīriešu veļas piegrīztņu konstruēšana. Domājams, ka šīs grāmatas palīdzēs pašdarbniecēm un pārējiem interesentiem apgūt apģērba izgatavošanas māku.

M. Pētersones, A. Pasopas «Поварная книга» domāta kā palīgs individuālajai ēdienu gatavošanai mājās apstākļos.

Grāmatnīcās jaunākās literatūras skaitā ir Aleksandra Volkova «Zemē un debess», Mirdzas Bendrupes «Viskrāšņākais dārzs», I. Fedosejevas «Pārbaudījumu taka», R. Ahmadejeva «Trušu audzēšana», Jūlija Vanaga «Sūrie ziedi». Veiklos ir jau pārdošanā kalendāri nākošajam gadam — pa mēnešiem roplēšamie un krievu valodā ir kalendāri sievietēm.

M. Pupiņa,

Pļaviņu grāmatnīcas pārdevēja